

Säkylän kunnan soveltavanliikunnan suunnitelma

Vammaisneuvosto 24.11.2025 § 25

Osaksi Säkylän kunnan hyvinvointisuunnitelmaa 2026-2029 tulee soveltavan liikunnan suunnitelma.

Soveltava liikunta tarkoittaa liikuntaa ja liikuntaa edistävää toimintaa henkilöille, joiden vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen vuoksi on vaikea osallistua yleisesti tarjolla olevaan liikuntaan. Soveltava liikunta mukautetaan osallistujan toimintakyvyn ja yksilöllisten tarpeiden mukaan, jotta jokaisella olisi mahdollisuus liikkua omien edellytystensä mukaisesti (Liikuntatieteellinen seura, 2024).

Soveltavan liikunnan kohderyhmiin kuuluvat muun muassa toimintarajoitteiset ja pitkäaikaissairaat henkilöt sekä iäkkäät ihmiset, joiden toimintakyky on iän, vamman tai sairauden seurauksena heikentynyt. Suomessa arvioidaan, että noin 15 % väestöstä kuuluu soveltavan liikunnan piiriin, mikä on samaa suuruusluokkaa kuin lasten ja nuorten liikuntapalveluiden kohderyhmä. Väestön ikääntyessä ja yhteiskunnan monimuotoistuuessa soveltavan liikunnan merkitys kasvaa entisestään.

Soveltavan liikunnan palveluita järjestävät laajasti eri toimijat, kuten kunnat, hyvinvointialueet, vammais- ja kansanterveysjärjestöt, urheiluseurat sekä yksityiset palveluntuottajat. Ohjattuun soveltavaan liikuntaan osallistuu kaksi kolmasosaa toimintarajoitteisista liikkujista, mutta merkittävä osa liikunnasta tapahtuu myös omaehtoisesti kotona tai lähiympäristössä (LTS, 2024).

Soveltavan liikunnan asema suomalaisessa yhteiskunnassa on vahva, ja se perustuu useisiin lakeihin ja kansainvälisiin sopimuksiin. Liikunta on Suomessa perusoikeus ja peruspalvelu, jota tukevat muun muassa Liikuntalaki (390/2015), Perustuslaki (731/1999), Terveystieteidenlaki (1326/2010), Vammaispalvelulaki (675/2023) ja Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014). Lisäksi toimintaa ohjaa YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista. Sopimus korostaa kaksoisstrategiaa, jossa yhdistyvät kohdennetut toimet eri ryhmien tarpeisiin ja yhdenvertaisuuden edistäminen kaikessa yhteiskunnallisessa toiminnassa.

Soveltava liikunta on keskeinen osa tasa-arvoista ja saavutettavaa liikuntakulttuuria. Sen tavoitteena on, että jokaisella ihmisellä on mahdollisuus liikkua, kokea osallisuutta ja edistää hyvinvointiaan - riippumatta toimintakyvystä tai taustasta.

Liikuntaneuvoja Emmi Niiranen esittelee Säkylän kunnan hyvinvointisuunnitelman soveltavan liikunnan osion.

Oheismateriaalina:

Säkylän kunnan soveltavan liikunnan suunnitelman työversio
Aluehallintoviraston Soveltavan liikunnan strategisen suunnittelun työkirja

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto käy läpi Säkylän kunnan soveltavanliikunnan suunnitelman ja antaa siitä lausuntonsa.

Päätös

Liikuntaneuvoja Emmi Niirainen esitteli Säkylän kunnan soveltavanliikunnan suunnitelman. Vammaisneuvosto lähettää kommentit suunnitelmasta 24.12.2025 mennessä Emmi Niiraiselle sekä Linnea Östermanille.

=====